

ด่วนมาก
ที่ นร ๐๕๐๖/๑๓๐๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง
แนวทางการพัฒนาระบบเตือนภัย เฝ้าระวังภัย และหลบภัย กรณีธรณีพิบัติภัยสึนามิ

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๖๖๗
ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๓๖๗๗
ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๙
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๓๑/๔๙๑๖
ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๙
๓. สำเนาหนังสือศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ที่ ศภช ๐๑/๓๓๗๒
ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๙

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบเตือนภัย เฝ้าระวังภัย และหลบภัย กรณีธรณีพิบัติภัยสึนามิ
ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติได้เสนอ
ความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทย
กระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

/จึงเรียนมาเพื่อ ...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็น และผลการพิจารณาของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

 25/1/50

(นายรองพล เจริญพันธุ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔ L1-27-50/สรพล

www.cabinet.thaigov.go.th

ร.ลคร. ๒๕ ม.ค. ๒๕๕๐
ผอ.สวด. ๒๔ ม.ค. ๒๕๕๐
ผอ.กลุ่ม ๒๔ ม.ค. ๕๐
จวค. ส.พ.ล. ๒๔ ม.ค. ๕๐
ผู้พิมพ์ ๒๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา / ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
 กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
 ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓
 เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบเตือนภัย เฝ้าระวัง และหลบภัย กรณีธรณีพิบัติภัยสึนามิ

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบเตือนภัย เฝ้าระวัง และหลบภัยกรณีธรณีพิบัติภัยสึนามิ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติเสนอความเห็น และผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
๑. ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ๑.๑ ติดตั้งหอเตือนภัย และปรับปรุงป้ายเตือนภัย ป้ายหนีภัย ให้ครอบคลุมพื้นที่ที่ประสบภัย และสอดคล้องกับสภาพจริงของพื้นที่โดยการกำหนดร่วมของชุมชนผู้ประสบภัย	ได้ทำการติดตั้งระบบหอเตือนภัยและหอกระจายข่าวครอบคลุมพื้นที่ที่ประสบภัยทั่วทั้งประเทศ ซึ่งจะบูรณาการการเตือนภัยในกรณีภัยพิบัติอื่น ๆ ต่อไปด้วยตามแผนของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติและกรมอุตุนิยมวิทยา
๑.๒ เชื่อมต่อระบบเตือนภัยกับศูนย์เตือนภัยของชุมชนและเอกชน และสนับสนุนการพัฒนาแบบวิทยุเตือนภัยทางทะเล วิทยุชุมชน และหอกระจายข่าวชุมชน	มีการเชื่อมโยงระบบการเตือนภัยกับศูนย์เตือนภัยของชุมชนผ่านดาวเทียมส่งข่าวไปยังสถานีวิทยุกระจายเสียงท้องถิ่นเพื่อกระจายเสียงเตือนภัยให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศเมื่อมีการแจ้งเตือนภัย
๑.๓ เสียงสัญญาณเตือนภัย ต้องจำกัดเฉพาะห้ามผู้ใดใช้เสียงเตือนภัยเพื่อการอย่างอื่น มีการทดสอบเสียงอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มภาษาพม่าเป็นภาษาที่ใช้ในการแจ้งเตือนภัย จัดทำวิธีเตือนภัยสำหรับผู้พิการทางเสียงและมีระบบพลังงานและการสื่อสารสำรอง	ดำเนินการติดตั้งระบบตรวจวัดคลื่นสึนามิในมหาสมุทรอินเดียแล้วเสร็จเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๔๙ เป็นความร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา จากการพบปะประชาชนในพื้นที่ได้รับข้อเสนอแนะในการเพิ่มภาษาพม่าเป็นภาษาที่ใช้ในการแจ้งเตือนภัยและเพิ่มเติมวิธีการเตือนภัยสำหรับผู้พิการทางเสียง ซึ่งศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติจะเริ่มดำเนินการทันทีเมื่อได้รับโอนหอเตือนภัยจากกรมอุตุนิยมวิทยา

/๑.๔ ...

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
๑.๔ การแจ้งเตือนภัยผ่านสื่อต่าง ๆ ต้องให้คำเตือนออกไปในลักษณะที่ชัดเจน ครบถ้วน รวมทั้งแจ้งข่าวยุติการเฝ้าระวังภัย และแจ้งข่าวสารว่าไม่มีภัยเมื่อเกิดข่าวลือเพื่อระงับการตระหนกในข่าวเกินจริง	ได้จัดทำโครงการสร้างองค์ความรู้ด้านระบบการเตือนภัยของประเทศในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านใน ๖ จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ประจำปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๐ ซึ่งทำให้ประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับสึนามิและการป้องกันภัยเป็นอย่างดี
๑.๕ มีมาตรการเชิงบังคับและจูงใจให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่ประสบภัย จัดระบบเตือนภัย การเผชิญภัย และการอพยพหลบภัย ในสถานที่ของตนเอง รวมทั้งจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยของสถานที่ประกอบการ	ได้มีการจัดทำขั้นตอนแจ้งเตือนภัยแบบมาตรฐานต่าง ๆ ในการกระจายข่าว การแจ้งเตือนภัย ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประเทศต่าง ๆ แล้ว
ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย
๒. กระทรวงมหาดไทย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒.๑ รัฐโดยดำเนินการร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องต้องจัดทำแผนป้องกันภัยในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ และจัดให้มีการฝึกซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ แผนดังกล่าวครอบคลุมคนชรา คนพิการ คนใกล้ชิดคลอด เด็กเล็ก และจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยการโจรกรรมของในบ้าน ชุมชน ในช่วงที่หนีภัย	กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้จัดทำแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนระดับชาติ จังหวัด อำเภอ และเทศบาล รวมทั้งส่งเสริมการทำแผนป้องกันภัยในระดับชุมชน โดยผ่านกระบวนการจัดการภัยพิบัติ โดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Management : CBDRM) สำหรับการฝึกซ้อมแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีการฝึกซ้อมแผน ๒ รูปแบบ คือ ฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการและฝึกซ้อมในที่บังคับการ ซึ่งดำเนินการในระดับจังหวัดและอำเภออย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ อนึ่ง ถ้าหากมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำแผน ฯ และฝึกซ้อมแผน ฯ ในระดับตำบล หมู่บ้าน จะเป็นการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย
๒.๒ ร่วมกับชุมชนจัดให้มีอุปกรณ์เภชียุภัยอาหาร ยารักษาโรค สำหรับการอพยพหลบภัยตลอดจนมีมาตรการช่วยเหลือผู้ที่เป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้อื่นที่ชัดเจน	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้จัดทำโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ชีพกู้ภัย (ONE TAMBON ONE SEARCH AND RESCUE TEAM : OTOS) ร่วมกับสำนักงานหลักส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ สภากาชาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมาย ๗,๒๕๕ ตำบล หลังจากอบรมแล้วจะมีชุดปฐมพยาบาลและอุปกรณ์กู้ภัยเบื้องต้น สำหรับอาสาสมัครที่ให้ความช่วยเหลือจะได้เงินชดเชยตามกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เนื่องจากการช่วยเหลือการปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๕ แต่การดำเนินการดังกล่าวยังขาดงบประมาณในการดำเนินการที่จะจัดซื้ออุปกรณ์เภชียุภัย ยารักษาโรคตามความต้องการของประชากรในพื้นที่เสี่ยงภัย
๒.๓ พัฒนาความรู้และสื่อถ่ายทอดความรู้ว่าด้วยสัญญาณเตือนภัยธรรมชาติ ซึ่งชุมชนสังเกตทราบจากเหตุการณ์สึนามิที่ผ่านมา	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดทำโครงการมัสเตอร์เตือนภัยโดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ผลิตเครื่องวัดปริมาณน้ำฝนและไซเรนเตือนภัย (แบบมือหมุน) ไปติดตั้งในพื้นที่เสี่ยงภัยประมาณ ๔,๔๕๒ ชุด แต่ถ้าหากได้รับการสนับสนุนงบประมาณจะส่งผลให้ชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัยสามารถแจ้งเตือนภัยในพื้นที่ได้ทันเหตุการณ์และมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น กรมโยธาธิการ ฯ ก่อสร้างหอเตือนภัยสึนามิใช้งานได้แล้ว จำนวน ๔๔ แห่ง และอีก ๑ แห่ง ที่เกาะสุรินทร์คาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือน ก.พ. ๒๕๕๐ โดยตั้งอยู่ในพื้นที่ ๕ จังหวัด (จังหวัดพังงา กระบี่ ตรัง สตูล ระนอง)

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย
	กรมการปกครองมีเครือข่ายการติดต่อสื่อสารระบบสื่อสารวิทยุเฉพาะกิจ TRUNKED RADIO ที่สามารถประกาศแจ้งเตือนให้จังหวัดและอำเภอได้อย่างรวดเร็ว
๒.๔ สร้างหอหลบภัยให้คนที่อยู่ห่างไกลจากจุดสูงที่ปลอดภัยจากสึนามิ หรือจัดให้อาคารราชการหรือสาธารณะในชุมชน เช่น ตลาดฟ้าโรงเรียน ดิโกเนกประสงค์ในหมู่บ้าน เป็นสถานที่หลบภัย เป็นต้น	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะทำการประสานกับผู้ว่าราชการจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการสร้างหอหลบภัย และคัดเลือกสถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพพร้อมกับจัดทำฐานข้อมูลและแผนที่เสี่ยงภัยในชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัย กรมโยธาธิการ ฯ จัดทำโครงการก่อสร้างเส้นทางอพยพหลบภัยที่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ จำนวน ๑๐ เส้นทาง ได้ออกแบบเสร็จแล้ว หากได้รับงบประมาณปี ๒๕๕๐ ก็พร้อมดำเนินการก่อสร้างได้ทันที ออกกฎกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารในพื้นที่ที่ติดชายฝั่งทะเลอันดามันของจังหวัดระนอง สตูล ตรัง กระบี่ พังงา ภูเก็ต ซึ่งเป็นพื้นที่เสี่ยงภัย โดยกำหนดห้ามก่อสร้างอาคารเพื่อใช้เป็นสถานศึกษา สถานพยาบาลที่มีผู้ป่วยค้างคืน รวมทั้งกำหนดรูปแบบอาคารให้มีความปลอดภัยเพียงพอ โดยมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว
๒.๕ จัดทำแนวกันคลื่น โดยฟื้นฟูแนวกันคลื่นธรรมชาติ เช่น ป่าชายเลน ป่าชายหาด แนวปะการังเทียม และการสร้างสันดอนกันคลื่นใต้ทะเลในบางพื้นที่ที่ไม่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศนทะเล	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประสานกับผู้ว่าราชการจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาสิ่งแวดลอมเพื่อลดผลกระทบจากภัยพิบัติ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จัดทำแผนป้องกันภัย ฯ และจัดพื้นที่ (Zoning) การให้บริการสาธารณะร่วมกัน เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการ
๓. กระทรวงศึกษาธิการ ๓.๑ จัดให้มีหลักสูตรว่าด้วยภัยพิบัติธรรมชาติสอนในสถานศึกษาและให้มีการฝึกปฏิบัติสำหรับการเผชิญภัย	มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๔๔ ซึ่งได้บรรจุเนื้อหาสาระเกี่ยวกับภัยพิบัติต่าง ๆ ไว้ทุกช่วงชั้น ซึ่งภัยพิบัติสึนามิเป็นส่วนหนึ่งอยู่ในเนื้อหาสาระของหลักสูตรถือเป็นหลักสูตรแกนกลางให้สถานศึกษาใช้จัดการเรียน การสอน ซึ่งสถานศึกษาในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถที่จะปรับเนื้อหาสาระในบางวิชาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่น เนื้อหาสาระการเรียนการสอนเกี่ยวกับภัยพิบัติต่าง ๆ
๓.๒ กำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติการที่จะให้สถานศึกษาทุกแห่งในพื้นที่ประสบภัยต้องจัดทำหลักสูตรและมีการฝึกซ้อมระบบเตือนภัยเผชิญภัย และอพยพหลบภัย อย่างจริงจัง ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทั้งนี้ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม	กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งในพื้นที่ประสบภัยจัดหลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับภัยสึนามิทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และหลักสูตรฝึกอบรมอาชีวพระยะสั้นให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยสึนามิ และเพื่อให้นักเรียน นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องเมื่อเกิดภัยพิบัติและให้มีการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมพร้อมอย่างต่อเนื่อง
๓.๓ หลักสูตรการเรียนการสอนว่าด้วยภัยพิบัติต้องจัดให้เหมาะสมกับช่วงวัยและศักยภาพของผู้รับการศึกษา เช่น เด็กเล็ก เด็กประถม เด็กมัธยม และคนพิการ เป็นต้น	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๔๔ มีมาตรฐานการเรียนการสอนในแต่ละช่วงชั้นกำหนดไว้แล้ว จะเน้นให้สถานศึกษาจัดให้เหมาะสมกับช่วงวัยและศักยภาพของผู้รับการศึกษา และวิธีการที่เหมาะสมทั้งเด็กปกติและเด็กพิการ โดยเฉพาะเด็กพิการได้เน้นให้จัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อสภาพของเด็ก

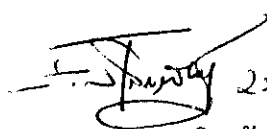
คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐

 ๒๕/๑/๕๐

(นายรองพล เจริญพันธุ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ร.ลคช.
ผอ.สวก. ๒๔ มี.ค. ๒๕๕๐
ผอ.กลุ่ม ๒๔ มี.ค. ๕๐
จวต. ๒๔ มี.ค. ๕๐
ผู้พิมพ์